

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Talpă Boris, Daguța Sergiu, Malanciuc Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpații Dumbravanu Valeriu, Dumbrăveanu Vladimir și avocatul acestora Procopciuc Angela, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

Dumbravanu Valeriu Xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în Xxxx,

Dumbrăveanu Vladimir Xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în Xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 13.08.2015 – 20.06.2017 (prima instanță);

2. 20.10.2017 – 20.04.2022 (instanța de apel);

3. 14.07.2022 – 06.06.2023 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, (sediul Rîșcani) din 20 iunie 2017, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- *Dumbravanu Valeriu* în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16000 lei.

- *Dumbrăveanu Vladimir* în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a încasat prejudiciul moral în mod solidar de la Dumbrăveanu Vladimir și Dumbravanu Valeriu în beneficiul lui Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri, a câte 5000 lei, pentru fiecare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Dumbravanu Valeriu, la data de 13 aprilie 2015, aproximativ pe la orele 13³⁰, la solicitarea fratelui său Dumbrăveanu Vladimir, a venit pe malul lacului din s.

Corlăteni, r-nul Rîșcani amplasat la o distanță de circa 1000 metri, de la SA "Avicola", în preajma traseului Brest-Chișinău-Odesa, unde ultimul se afla împreună cu Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri, pe care din intenții huliganice îi maltratase.

Apropiindu-se de Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri, ce se aflau pe malul lacului, care este un loc public, intenționat, din motive josnice, încălcând grosolan ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și integritatea patrimoniului, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, folosind un motiv neînsemnat, presupunând că ultimii sunt la pescuit, observând că ultimii erau maltratați, având semne vizibile de violență și sânge pe față, i-a acostat jignitor, numindu-i cu cuvinte necenzurate, după care, dând dovadă în continuare de obrăznicie deosebită, la îndemnul fratelui său, i-a aplicat lui Dolință Vasile câteva lovituri puternice cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului.

În cele din urmă, văzând că ultimii sunt însângerați, i-au forțat să se spele în apa lacului.

Acțiunile huliganice ale lui Dumbrăveanu Vladimir și Dumbravanu Valeriu, prin care ei au încălcat insistent și demonstrativ regulile morale de conduită în societate manifestate prin aplicarea asupra lui Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri a acțiunilor violente, dând dovadă de neobrăzare, comportare batjocoritoare, înjosire a onoarei și demnității, au continuat circa 15 minute.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.95/D din 06.05.2015, lui Dolință Vasile i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate, sub formă de echimoze în regiunea abdomenului, organelor sexuale, excoriații și edem pe buza de sus, de dreapta, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr.96/D din 06.05.2015 lui Ciudinov Dmitri i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate sub formă de excoriații pe obrazul stâng și regiunea gâtului din dreapta, edem la mâna stângă.

Dumbrăveanu Vladimir, la data de 13 aprilie 2015, aproximativ pe la orele 13⁰⁰, cu un automobil a venit pe malul lacului din s. Corlăteni, r-nul Rîșcani amplasat la o distanță de circa 1000 metri, de la SA "Avicola", în preajma traseului Brest-Chișinău-Odesa.

Apropiindu-se de Dolință Vasile, Ciudinov Dmitri și minorul Xxxx, în vârstă de xxxx ani, ce se odihneau pe malul lacului, care este un loc public, intenționat, din motive josnice, încălcând grosolan ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și integritatea patrimoniului, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, folosind un motiv neînsemnat, presupunând că ultimii sunt la pescuit i-a acostat jignitor, numindu-i cu cuvinte

necenzurate, după care, dând dovadă în continuare de obrăznicie deosebită, i-a aplicat lui Dolință Vasile câteva lovituri puternice în față doborându-l la pământ, după care i-a aplicat mai multe lovituri puternice cu picioarele pe diferite părți ale corpului.

În continuarea acțiunilor criminale Dumbrăveanu Vladimir, s-a apropiat de Ciudinov Dmitri, pe care l-a lovit în față, doborându-l la pământ, după care i-a aplicat încă câteva lovituri puternice cu picioarele pe diferite părți ale corpului. Fiind doborât, Ciudinov Dmitri a fost lovit de către Dumbrăveanu Vladimir cu o furcă peste mâna stângă, după care luând de jos o bucată de plasă de pescuit i-a pus la gât lui Ciudinov Dmitri încercând să-l stranguleze, curmând acțiunile sale numai când Dolință Vasile a comunicat că, sună la poliție.

Auzind exprimările necenzurate și observând acțiunile violente și pline de cruzime ale lui Dumbrăveanu Vladimir, minorul Dolință Vlad, s-a speriat foarte tare și de frică s-a ascuns în automobil cu care venise pe malul lacului.

Tot atunci, Dumbrăveanu Vladimir a făcut un apel telefonic fratelui său Dumbravanu Valeriu, care venind la fața locului, fără a se interesa de careva circumstanțe, intenționat, fără careva motive, fiind îndemnat de fratele său, i-a aplicat lui Dolință Vasile mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în adresa celor din jur.

Acțiunile huliganice ale lui Dumbrăveanu Vladimir și Dumbravanu Valeriu, prin care ei au încălcat insistent și demonstrativ regulile morale de conduită în societate, manifestate prin aplicarea asupra lui Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri a acțiunilor violente, dând dovadă de neobrăzare, comportare batjocoritoare, înjosire a onoarei și demnității ultimilor, au continuat circa 15 minute.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.95/D din 06.05.2015, lui Dolință Vasile i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate, sub formă de echimoze în regiunea abdomenului, organelor sexuale, excoriații și edem pe buza de sus, de dreapta, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr.96/D din 06.05.2015 lui Ciudinov Dmitri i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate sub formă de excoriații pe obrazul stâng și regiunea gâtului din dreapta, edem la mâna stângă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a stabilit în drept că, prin acțiunile sale Dumbravanu Valeriu a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal după semnele calificative – *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite de două persoane*; și Dumbrăveanu Vladimir a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(3) Cod

penal după semnele calificative – *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite de două persoane și cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, inculpații Dumbravanu Valeriu, Dumbrăveanu Vladimir și avocatul Procopciuc A. cu inculpatul Dumbravanu Valeriu, care au solicitat:

- procurorul, casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpaților și cuantumului acțiunilor civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, a-l condamna pe Dumbrăveanu Vladimir în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. A admite integral acțiunea civilă și a încasa cu titlu de prejudiciu moral de la Dumbravanu V. în beneficiul lui Dolință V. suma de 15000 lei și Dumbrăveanu VI. suma de 20000 lei, de la Dumbravanu V. în beneficiul lui Ciudinov D. suma de 5000 lei și Dumbrăveanu VI. suma de 30 000 lei, în rest sentința a o menține.

În argumentarea apelului a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului Dumbrăveanu Vladimir este prea blândă pentru infracțiunea comisă, instanța nu a ținut cont de persoana inculpatului și circumstanțele în care acesta a comis infracțiunea, or săvârșirea infracțiunii prin participație mărește considerabil gravitatea și pericolul daunei. Prin participație infractorii își unesc forțele, acționează coordonat, precum și are însemnătate deosebită la determinarea circumstanței agravante. Aprecierea juridică și calificarea acțiunilor coparticipanților depinde atât de forma participării, cât și de rolul concret pe care l-a îndeplinit fiecare participant în procesul atentării. Caracterul și gradul participării la infracțiune se stabilesc de către instanța de judecată și se determină nu numai în funcție de îndeplinirea formală a rolului, dar și de influența de fapt a acestei persoane asupra altor participanți, asupra întregii pregătiri și săvârșiri a infracțiunii, asupra caracterului infracțiunii, de contribuția ei reală la săvârșirea infracțiunii și de alte împrejurări.

Consideră că instanța de fond la aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința lui Dumbrăveanu VI. insuficient și-a motivat soluția, astfel pedeapsa aplicată nu-și va avea efectul asupra corectării și reeducării inculpatului.

Totodată, s-a stabilit cu certitudine faptul suportării unor suferințe foarte grave de către părțile vătămăte Dolință V. și Ciudinov D., partea vătămată Dolință V. a relatat despre cruzimea cu care a fost maltratat, că în urma acțiunilor violente și intimidante comise de către Dumbrăveanu VI. și Dumbravanu V., a fost psihic distrus, fiind umilit la vârsta lui, în fața fiului de vârsta de xxx ani, care nu a văzut

în viața lui asemenea cazuri. Despre aceleași fapte ale inculpaților a declarat și partea vătămată Ciudinov D., astfel instanța de apel urmează a lua în considerație și personalitatea părții vătămate care este orfan și cu careva deficiențe de sănătate.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța de judecată nu a luat în considerație cele nominalizate, dispunând încasarea în beneficiul părților vătămate câte 5000 lei pentru fiecare, solidar din contul inculpaților.

- inculpații Dumbravanu Valeriu, Dumbrăveanu Vladimir, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, deoarece ei nu au comis fapta imputată.

Pe parcursul examinării cauzei a fost demonstrat faptul că Dumbrăveanu Vladimir nici nu a fost la locul comiterii infracțiunii, fapt confirmat de către martorii Dumbrăveanu A., Dumbrăveanu N., Contorscaia T., Dumbrăveanu S., care au fost audiați sub jurământ și preîntâmpinați de răspundere penală pentru darea de declarații false. Însă, necătând la cele menționate, instanța a dat o apreciere critică la toți martorii apărării, iar probelor acuzării, cu toate că declarațiile părților vătămate și a martorilor care au depus declarații contradictorii, au fost apreciate în defavoarea inculpaților.

La fel, au menționat că instanța de fond nu a luat în considerație faptul că scopul vizitei părților vătămate la iazul care este proprietate privată a lui Dumbravanu Valeriu nici pe aproape nu era de odihnă, dar era de pescuit, faptul dat fiind demonstrat prin declarațiile părții vătămate Ciudinov D., care a relatat că aveau plasă pentru pescuit. Faptul că părțile vătămate aveau ustensile de pescuit, l-a confirmat și martorul Chetrari St.

Consideră, că părțile vătămate au depus plângere la poliție pentru a încasa prejudicii care nu li se cuvine, faptul dat fiind demonstrat prin înaintarea acțiunilor civile ale acestora.

Totodată, leziunile corporale descrise în învinuire nu corespund cu cele din rapoartele de expertiză medico-legale, însă instanța de fond nu a dat nici o apreciere celor invocate de ei și nu s-a referit nici la faptul că rapoartele de expertiză din cadrul cauzei penale au fost efectuate în cadrul altui dosar despre ce s-a indicat în conținutul raportului de expertiză.

- avocatul Procopciuc A. și inculpatul Dumbravanu Valeriu, care au solicitat, reluarea cercetării judecătorești, reaprecierea probelor prezentate în instanța de fond, audierea suplimentară a părților vătămate în instanța de apel, ridicarea excepției de neconstituționalitate ale normelor dreptului material al art.287 alin. (1) Cod penal în partea calificativului ”cinism”, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dumbravanu Valeriu sa fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii, cu revocarea măsurii preventive alese.

Astfel, la judecarea cauzei, instanța de fond a constatat că fapta infracțională este confirmată, semnele calificative ale componentei de infracțiune imputate sunt prezente în acțiunile inculpaților, iar acțiunile de huliganism durând 5-6 minute. La baza soluției de condamnare instanța a pus declarațiile părților vătămate, martorului minor Dolința V., care este feciorul victimei, iar declarațiile martorilor apărării le-a dat apreciere critică, însă nici o proba obiectivă nu a fost prezentată instanței de către acuzatorul de stat referitor la semnele laturii obiective ale huliganismului și anume - obraznicie deosebită, tulburarea ordinii publice, vădita lipsa de respect față de societate, loc public, motive josnice, folosirea obiectului în calitate de armă, perturbarea activității întreprinderii timp îndelungat.

Instanța de fond nu a dat nici o apreciere extrasului cadastral privind dreptul de proprietate asupra obiectului acvatic ce aparține SA "Acvarium", acționar majoritar al căruia este Dumbravanu Valeriu în același timp fiind și director al societății pe acțiuni. Astfel, pătrunderea ilegală pe terenul privat și refuzul de a-l părăsi la cerința proprietarului, denotă infracțiunea prevăzută de art.179 CP - violență la domiciliu, comisă de Dolința V. și Ciudinov D. Dreptul de proprietate permite proprietarilor să-și apere proprietatea, inclusiv prin forma de reținere a infractorilor și chiar aplicarea forței fizice-vioență, care în cazul dat s-a calificat ca neînsemnată, adică nepericuloasă pentru sănătatea încălcătorilor dreptului de proprietate.

La fel, nu s-a apreciat juridic acțiunile inculpaților în raport cu semnele laturii obiective ale componentei infracțiunii de huliganism agravat, ori, aplicarea violenței fizice neînsemnate din motive că acestea au pătruns ilegal pe proprietatea privată, constituie o contravenție prevăzută de art.78 Cod contravențional și nicidecum nu poate fi calificată ca huliganism, ori huliganismul se comite fără scop și motiv, expromt, haostiv.

Latura obiectivă a infracțiunii de huliganism se exprimă prin acțiunile directe intenționate care încalcă: - grosolan ordinea publică, - însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, - prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism excepțional sau obraznicie deosebită.

Trăsătura esențială a huliganismului este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate.

În cazul lui Dumbravanu Valeriu lipsesc toate semnele laturii obiective de huliganism, deoarece acesta nu a încălcat grosolan ordinea publică, nu a tulburat liniștea de conviețuire în societate și nu a violat integritatea patrimoniului. Activitatea normală a instituțiilor de stat și publice, nu este un loc public, ci un loc privat, iar inițiatorul încălcărilor drepturilor fundamentale ale lui Dumbravanu V. sunt pretinsele victime Dolința V. și Ciudinov D., iar acțiunea de conflict,

reținere a infractorilor, apărarea dreptului de proprietate, care a durat doar 5 minute, nu este o încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice. Dumbravanu Valeriu în cele 5 minute de aflare a sa lângă lac în calitatea sa de paznic, nu a făcut altceva decât să execute obligațiile de serviciu, să rețină și să stopeze acțiunile ilegale ale celor care au pătruns ilegal, pe terenul privat, iar Dumbrăveanu Vladimir nici nu a fost acolo.

Aceste acțiuni nu au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, nu s-a săvârșit nici o acțiune intenționată ce ar atenta la regulile sociale și morale de conviețuire.

Latura obiectivă prevede în mod obligatoriu prezența semnului calificativ acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, iar în învinuirea adusă lui Dumbravanu Valeriu prin ordonanța procurorului Rusu V. lipsește semnul calificativ nominalizat, or, lipsa acestuia denotă lipsa laturii obiective ale componentei de infracțiune încriminată lui Dumbravanu Valeriu prevăzută de art.287 Cod penal.

Leziunile corporale indicate în raportul de expertiză medico-legală și anume vătămările corporale neînsemnate permit cauzarea lor la reținerea infractorului, or acestea formează componenta contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional.

Latura subiectivă a huliganismului este caracterizată prin comiterea cu intenție directă a infracțiunii, persoana conștientizează că încalcă grosolan ordinea publică, exprimând astfel o vădită lipsă de respect față de societate, cinism sau obrăznicie deosebită și dorind acest fapt. În acțiunile lui Dumbrăveanu Vladimir nu este prezentă nici latura subiectivă, deoarece nici o probă din cele prezentate nu dovedesc că cu intenție directă a comis acțiuni, constientizând că prin conflictul de 5 min., încalcă grosolan ordinea publică, exprimă o vădită lipsă de respect față de societate și a dorit acest fapt.

Probele prezentate de acuzatorul de stat și puse la baza învinuirii au fost dobândite cu încălcarea prevederilor art. 94 CPP.

Potrivit art.287 alin. (1) Cod procedură penală, reluarea urmăririi penale se dispune de către procurorul ierarhic superior prin ordonanță, dacă, ulterior, se constată că nu a existat în fapt cauza, care a determinat luarea acestor măsuri. În speță, procurorul Rusu C. după ce a finisat urmărirea penală, admite un demers al victimei, dispune reluarea urmăririi penale, însă, lipsește ordonanța procurorului ierarhic superior al r-lui Rîșcani.

La urmărirea penală au fost încălcate cerințele art. 6 CEDO - pricipiul contradictorialității procesului penal, deoarece nici o probă adusă de apărare nu a fost luată în considerație, principiul egalității părților în procesul penal, deoarece au fost apreciate numai probele acuzării, iar probele apărării au fost lăsate în

umbra și accesul la justiție, fiindcă cele nominalizate de apărare referitor la încălcările drepturilor fundamentale nu au fost auzite prin demers de finisare. La fel, învinuirea nu este clara și înțeleasă în latura semnelor laturii obiective, mai ales cinism.

În instanța de apel s-a purces la reluarea cercetării judecătorești, iar apărarea a prezentat probe obiective - descifrarea punctelor de antene de la companiile de telefonie mobilă Moldcell și Orange, din care rezultă, că sunetele telefonului mobil al lui Dumbrăvanu Valeriu nu se găsea în raza antenei mobilului lui Dumbrăveanu Vladimir, ci la o distanță destul de mare pentru a o parcurge în 10 minute nici pe jos nici cu automobilul este imposibil.

Astfel, în acțiunile lui Dumbrăveanu Vladimir este un alibi și anume acesta nu se afla la ora 13.30 la lacul din s. Corlateni, r-nul Rîșcani, fapt ce exclude comiterea infracțiunii de către inculpat.

Potrivit art. 390 alin. (1) pct.2) alin.(2) Cod penal, Dumbrăveanu Vladimir urmează a fi achitat, pe motiv că fapta nu a fost comisă de el, iar în privința lui Dumbrăvanu Valeriu urmează a fi încetat procesul penal, cu trecerea la răspundere contravențională conform art.78 Cod penal și încetarea procesului pe motivul expirării termenului de prescripție, în cazul în care s-ar fi constatat vinovăția.

În speță, sunt încălcări de procedură privind calificarea acțiunii de huliganism în coparticipare simplă comisă de două persoane, deoarece latura obiectivă a infracțiunii urmează să fie executată de ambii autori, astfel art. 43-44 Cod penal nu este aplicat și rolurile nu sunt separate. Lui Dumbrăveanu Vladimir i se incriminează alin.(3) al art.287 CP – aplicarea violenței asupra a 2 persoane și folosirea obiectului în calitate de armă, iar lui Dumbrăvanu Valeriu nu i se incriminează aceleași semne calificative, însă în învinuirea ambilor se indică că infracțiunea de huliganism este comisă de două persoane, astfel, urmează să fie exclusă alin.(3) al art.287 Cod penal în privința lui Dumbrăveanu Vladimir, atât timp cât în acuzarea lui Dumbrăvanu Valeriu lipsesc aceste semne calificative, însă ambilor li se incriminează coparticiparea simplă a două persoane, coautori în comiterea aceleiași fapte a infracțiunii de huliganism.

Prin urmare, instanța de fond a ieșit din limita învinuirii aduse lui Dumbrăvanu Valeriu prin prisma acuzației lui Dumbrăveanu Vladimir, fapt ce contravine cerințelor art. 325 CPP, or, aceste capete de acuzare se exclude reciproc.

Astfel, s-a încălcat principiul contradictorialității prevăzut de art.24 Cod de procedură penală și art.6 CEDO.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 aprilie 2022, au fost admise, apelurile declarate de procuror și inculpații Dumbrăvanu Valeriu,

Dumbrăveanu Vladimir, casată parțial sentința, din alte motive, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Dumbrăveanu Valeriu se consideră condamnat în baza art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal la amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul a 16000 lei, cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

- Dumbrăveanu Vladimir se consideră condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a încasat de la Dumbrăveanu Valeriu în beneficiul lui Dolința Vasile și Ciudinov Dmitri prejudiciul moral în mărime de 2000 lei, fiecăruia.

S-a încasat de la Dumbrăveanu Vladimir în beneficiul lui Dolința Vasile și Ciudinov Dmitri prejudiciul moral în mărime de 3000 lei, fiecăruia.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.25 din 12 august 2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 287 alin.(1) din Codul penal, potrivit căreia a fost declarat neconstituțional cuvântul „grosolan” și textul „cinism” din articolul 287 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002 și a constatat că:

Dumbrăveanu Valeriu, la data de 13 aprilie 2015, aproximativ pe la orele 13³⁰, la solicitarea fratelui său Dumbrăveanu Vladimir, a venit pe malul lacului din s. Corlăteni, r-nul Rîșcani amplasat la o distanță de circa 1000 metri, de la SA ”Avicola”, în preajma traseului Brest-Chișinău-Odesa, unde ultimul se afla împreună cu cet. Dolința Vasile și Ciudinov Dmitri, pe care din intenții huliganice îi maltratase.

Apropiindu-se de Dolința Vasile și Ciudinov Dmitri, ce se aflau pe malul lacului, care este un loc public, intenționat, din motive josnice, încălcând ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și integritatea patrimoniului, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, folosind un motiv neînsemnat, presupunând că ultimii sunt la pescuit, observând că ultimii erau maltratați, având semne vizibile de violență și sânge pe față, i-a acostat jignitor, numindu-i cu cuvinte necenzurate, după care, dând dovadă în continuare de obraznicie deosebită, la îndemnul fratelui său, i-a aplicat lui Dolința Vasile câteva lovituri puternice cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului. În cele din urmă, văzând că ultimii sunt însângerați, i-au forțat să se spele în apa

lacului.

Acțiunile huliganice ale lui Dumbrăveanu Vladimir și Dumbrăvanu Valeriu, prin care ei au încălcat insistent și demonstrativ regulile morale de conduită în societate manifestate prin aplicarea asupra lui Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri a acțiunilor violente, dând dovadă de neobrăzare, comportare batjocoritoare, înjosire a onoarei și demnității, au continuat circa 15 minute.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.95/D din 06.05.2015 lui Dolință Vasile i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoze în regiunea abdomenului, organelor sexuale, excoriații și edem pe buza de sus, de dreapta care corespund categoriei vătămarilor corporale neînsemnate; iar conform raportului de expertiză medico-legală nr.96/D din 06.05.2015 cet. Ciudinov Dmitri i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriații pe obrazul stâng și regiunea gâtului din dreapta, edem la mâna stângă, care corespund vătămarilor corporale neînsemnate.

Dumbrăveanu Vladimir, la data de 13 aprilie 2015, aproximativ pe la orele 13⁰⁰, cu un automobil a venit pe malul lacului din s. Corlăteni, r-nul Rîșcani amplasat la o distanță de circa 1000 metri, de la SA "Avicola", în preajma traseului Brest-Chișinău-Odesa.

Apropiindu-se de Dolință Vasile, Ciudinov Dmitri și minorului Dolință Vlad, în vârstă de 9 ani, ce se odihneau pe malul lacului, care este un loc public, intenționat, din motive josnice, încălcând ordinea publică, ce înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de convențuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și integritatea patrimoniului, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, folosind un motiv neînsemnat, presupunând că ultimii sunt la pescuit i-a acostat jignitor, numindu-i cu cuvinte necenzurate, după care, dând dovadă în continuare de obraznicie deosebită, i-a aplicat lui Dolință Vasile câteva lovituri puternice în față doborându-l la pământ, după care i-a aplicat mai multe lovituri puternice cu picioarele pe diferite părți ale corpului.

În continuarea acțiunilor criminale Dumbrăveanu Vladimir, s-a apropiat de către Ciudinov Dmitri, pe care l-a lovit în față, doborându-l la pământ, după care i-a aplicat încă câteva lovituri puternice cu picioarele pe diferite părți ale corpului. Fiind doborât, Ciudinov Dmitri a fost lovit de către Dumbrăveanu Vladimir cu o furcă peste mâna stângă, după care ultimul luând de jos o bucată de plasă de pescuit i-a pus la gât lui Ciudinov Dmitri încercând să-l stranguleze, curmând acțiunile sale numai când Dolință Vasile a comunicat că, sună la poliție.

Auzind exprimările necenzurate și observând acțiunile violente și pline de cruzime ale lui Dumbrăveanu Vladimir, minorul Dolință Vlad, s-a speriat foarte tare și de frică s-a ascuns în automobil cu care venise pe malul lacului.

Tot atunci, Dumbrăveanu Vladimir a făcut un apel telefonic fratelui său

Dumbravanu Valeriu, care venind la fața locului, fără a se interesa de careva circumstanțe, intenționat, fără careva motive, fiind îndemnat de fratele său, i-a aplicat lui Dolință Vasile mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în adresa celor din jur.

Acțiunile huliganice ale lui Dumbrăveanu Vladimir și Dumbravanu Valeriu, prin care ei au încălcat insistent și demonstrativ regulile morale de conduită în societate, manifestate prin aplicarea asupra lui Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri a acțiunilor violente, dând dovadă de neobrăzare, comportare batjocoritoare, înjosire a onoarei și demnității ultimilor, au continuat circa 15 minute.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.95/D din 06.05.2015 lui Dolință Vasile i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoze în regiunea abdomenului, organelor sexuale, excoriații și edem pe buza de sus, de dreapta care corespund categoriei vătămarilor corporale neînsemnate; iar conform raportului de expertiză medico-legală nr.96/D din 06.05.2015 lui Ciudinov Dmitri i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriații pe obrazul stâng și regiunea gâtului din dreapta, edem la mâna stângă, care corespund vătămarilor corporale neînsemnate.

Astfel, instanța de apel a indicat că Dumbravanu Valeriu prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit.b) Cod penal - *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite de două persoane*, iar Dumbrăveanu Vladimir prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite de două persoane și cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății*.

Instanța de apel a menționat că nu poate fi reținut argumentul apărării, că instanța de fond nu a analizat amplu și minuțios circumstanțele reale ale cauzei, precum și că nu a luat în considerare motivele invocate de apărare, acestea fiind respinse, or, analizând probele acumulate și administrate, se atestă că acestea au fost examinate în conformitate cu circumstanțele de fapt și de drept, coroborând între ele, iar poziția apărării fiind apreciată ca un dezacord cu soluția sentinței.

Prin urmare, a fost apreciat critic poziția apărării că nu au fost prezentate probe exacte ce ar dovedi vinovăția inculpaților, or, vina acestora, a fost confirmată prin cumulul de probe în cauză.

Totodată, au fost apreciate critic declarațiile martorilor Dumbrăveanu A., Dumbrăveanu N., Contorscaia T., Dumbrăveanu S., Chetrari N., Chetrari S., pe

motiv că aceștia sunt în relație de rudenie și de prietenie cu inculpații, considerându-se că ei intenționează să favorizeze situația inculpaților.

Astfel, contrar declarațiilor martorilor nominalizați, depozițiile părților vătămate și a martorilor acuzării au fost apreciate ca veridice, ce corespund adevărului, fiind consecutive, fără divergențe între ele, ce corelează cu celelalte probe acumulate în cadrul urmăririi penale. Mai mult, persoanele date au fost chestionați sub jurământ, fiind avertizate pentru corectitudinea celor declarate, din care considerente depozițiile acestora nu pot fi puse la îndoială de către instanță.

Prin urmare, deși martorii Dumbrăveanu A., Dumbrăveanu N., Contorscaia T., Dumbrăveanu S. indică că inculpatul Dumbrăveanu Vladimir nu a părăsit locul unde se aflau la odihnă, totuși părțile vătămate și în cadrul ședinței de judecată au indicat la inculpați ca la persoanele care i-au maltratată, că conflictul a avut loc pe malul iazului, unde toți s-au aflat în același timp, astfel, fiind imposibil ca martorii care sunt în relații de prietenie cu inculpații să nu vadă părțile vătămate și inculpatul Dumbrăveanu Valeriu, declarațiile cărora au fost depuse cu scopul de a-l absolvi de răspunderea penală și a-i ușura situația.

La fel, instanța a invocat că motivul prezenței părților vătămate Dolința V. și Ciudinov D. la iaz nu la odihnă, dar la pescuit, inculpații într-un fel își justifică comportamentul infracțional, or, iazul aparține „SRL Acvarium”, proprietari și angajatori ai cărui sunt Dumbrăveanu Valeriu și Dumbrăveanu Vladimir, fiind clar motivul apariției conflictului.

Referitor la argumentul avocatului precum că instanța de fond la emiterea soluției nu a dat nici o apreciere extrasului cadastral privind dreptul de proprietate asupra obiectului acvatic ce aparține SA „Acvarium”, acționar majoritar al căreia este Dumbrăveanu Valeriu, care este și director al întreprinderii date, Colegiul penal a conchis, că informația respectivă nicidecum nu micșorează caracterul prejudiciabil al acțiunilor inculpaților și nici nu deține valoare unei probe ce ar determina instanța de a-i achita pe faptele incriminate, iar în cazul în care se pretinde de apărare că de către părțile vătămate Dolința Vasile și Ciudinov Dmitri ar fi fost comisă infracțiunea de pătrundere ilegală pe terenul privat încălcare reglementată în baza art. 179 Cod penal, inculpatul proprietar urma a depune o plângere la organele de drept, ceea ce la caz nu se atestă.

Nu poate fi luat în considerație nici versiunea apărării potrivit căreia acțiunile inculpaților constituie o contravenție prevăzută de art. 78 Cod contravențional, or reieșind din gravitatea acțiunilor și prejudiciului cauzat acestea au ieșit din limita unei contravenții just fiind încadrate de instanța de fond în prevederile normelor penale, la speță și în fapta reținută inculpaților Dumbrăveanu Valeriu și Dumbrăveanu Vladimir fiind prezente toate elementele

constitutive ale huliganismului penal, atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, fiind evident că acțiunile prejudiciabile în privința părților vătămate au fost comise în mod intenționat.

Totodată, instanța a reținut ca declarativ temeiul apărării precum că la caz au fost încălcate art. 6 CEDO și anume principiul contradictorialității, al egalității părților în proces, accesul la justiție încălcări manifestate prin faptul că instanța de judecată nu ar fi luat în considerație nici o probă prezentată de apărare, fiind apreciate doar probele acuzării, or, reieșind din analiza materialului probant, precum și a proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, instanța de apel nu a reținut o careva îngrădire a dreptului inculpaților sau al apărătorilor de a fi prezentate careva probe, acestea ulterior fiind apreciate atât în coroborare cu celelalte probe materiale, precum și potrivit intimei convingeri a judecătorului, apreciere care a provocat dezacordul acestora cu soluția adoptată la caz, care fiind contrară poziției și versiunii înaintate de apărare.

Referitor la motivul invocat că, procurorul Rusu C. după ce a finisat urmărirea penală a admis un demers al victimei și a dispus reluarea urmăririi penale, însă, lipsește ordonanța procurorului ierarhic superior al r-lui Rîșcani, instanța a conchis că la caz, procurorul nu a emis ordonanță de încetare a urmăririi penale, de clasarea a cauzei penale sau de scoatere de sub urmărire penală, fiind emise ordonanțe de punere sub învinuire a inculpaților, astfel, ne fiind necesară ordonanța procurorului ierarhic superior privind reluarea urmăririi penale.

Cu privire la pedepsele aplicate inculpaților Dumbravanu Valeriu și Dumbrăveanu Vladimir în baza art. 287 alin.(2) lit.b) și 287 alin.(3) Cod penal, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată acestora, ținând cont de circumstanțele cauzei, persoana vinovată, precum și de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, astfel concluzionând că restabilirea echității sociale și corectarea inculpaților poate avea loc fără ca aceștia să fie privați de libertate, aplicând față de Dumbravanu Valeriu sancțiune sub formă de amendă în limitele prevăzute de art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal, iar în privința lui Dumbrăveanu Vladimir pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite să fie suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

Totodată, instanța de apel a considerat de a înceta procesul penal în privința lui Dumbravanu Valeriu în baza art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal, reținând că infracțiunea comisă de inculpat - art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar din momentul comiterii faptei 13.04.2015, până la adoptarea hotărârii de condamnare, a expirat mai mult de 5 ani, prin urmare, în privința lui Dumbravanu Valeriu sunt aplicabile prevederile art. 60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Cât privește sentința în latura civilă, instanța de apel, a menționat că deși instanța de fond just a constatat necesitatea încasării prejudiciului moral, neîntemeiat l-a încasat în mod solidar de la inculpații Dumbravanu Valeriu și Dumbrăveanu Vladimir, or, prejudiciul moral urmează a fi încasat separat de la fiecare inculpat în dependență de acțiunile fiecăruia la cauzarea suferințelor părților vătămate Dolința Vasile și Ciudinov Dmitri.

Astfel, ținând cont de nivelul suportării de către părțile vătămate Dolința V. și Ciudinov D. a suferințelor fizice și psihice în rezultatul infracțiunii, fiindu-le cauzate potrivit rapoartelor de expertiză medico-legale nr. 127 și 128 din 14.04.2025, nr.95D și 96D din 05.05.2015 leziuni corporale neînsemnate, precum și o tensiune psihică pe o perioadă de timp, inclusiv și faptul că condamnarea inculpaților în sine constituie o satisfacție echitabilă a considerat de a încasa prejudiciu moral: de la Dumbravanu Valeriu în beneficiul lui Dolința Vasile, Ciudinov Dmitri în mărime de 2000 lei, fiecăruia și de la Dumbrăveanu Vladimir în beneficiul lui Dolința Vasile, Ciudinov Dmitri în mărime de 3000 lei, fiecăruia, acestea fiind sumele reale care corespund faptelor comise, compensează consecințele negative ale prejudiciului suportat de ei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpații Dumbravanu Valeriu, Dumbrăveanu Vladimir și avocatul acestora Procopciuc Angela, care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală solicită, admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului autorii au indicat motive similare ca în apelurile declarate, menționând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, prin faptul că la caz, se constată că potrivit rechizitoriului, acțiunile lui Dumbravanu Valeriu au fost încadrate în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal și lui Dumbrăveanu Vladimir în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, însă ambilor li se incriminează aceleași acțiuni comise de două persoane, adică au comis în calitate de coautori aceiași faptă a infracțiunii de huliganism, fără a fi dovedită intenția acestora.

Dispoziția art.41 Cod penal, prevede că se consideră participatie cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate.

Participanții sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Calificarea acțiunii de huliganism se consideră săvârșită în coparticipare simplă comisă de două persoane, dacă fiecare a realizat latura obiectivă a

infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că învinuirea înaintată inculpaților, nu conține acțiuni concrete ale inculpaților, rolurile acestora nefiind separate cu privire la încălcarea ordinii publice, or, mențiunea că au fost comise de două persoane, nu demonstrează că intenția lui Dumbravanu Valeriu și Dumbrăveanu Vladimir a fost îndreptată spre încălcarea ordinii publice.

Astfel, nu pot fi realizate unele și aceleași acțiuni a laturii obiective de către un subiect, apoi să fie imputate altuia, la una și aceeași oră, prin unul și același mecanism de aplicare a violenței.

Totodată, Dumbrăveanu Vladimir nu a fost prezent la ora incriminată, la fața locului, fapt ce exclude că el a comis fapta imputată.

Consideră că învinuirea adusă inculpaților nu este clară, neconcretă, care face ca procesul penal să fie inechitabil și necontradictorial, prevăzut de art. 6 CEDO – acțiunile unui faptuitor exclude acțiunile celuilalt, în lipsa complicității.

Instanțele judecătorești au ieșit din limitele acuzației aduse lui Dumbravanu Valeriu prin prisma acuzației lui Dumbrăveanu Vladimir, fapt ce contravine cerințelor art. 325 CPP.

În opinia recurenților, deși instanța de apel urma să supună unei noi aprecieri probele administrate, fapt ignorat de către instanță, greșit a concluzionat că probele acuzării dovedesc vinovăția inculpaților Dumbravanu Valeriu și Dumbrăveanu Vladimir în săvârșirea infracțiunii de huliganism.

7. Procurorul a depus referință la recursul declarat de inculpați și avocatul în numele acestora, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.*

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că din textul recursului ordinar declarat rezultă că recurenții critică decizia sub aspectele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temei prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către autorii cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța supusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează a fi expuse.

Astfel, potrivit rechizitoriului, *Dumbravanu Valeriu* a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal – huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, acțiuni săvârșite de două persoane, iar *Dumbrăveanu Vladimir* în baza art. 287 alin.(3) Cod penal – huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obraznicie deosebită, acțiuni săvârșite de două persoane și cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Prima instanță, analizând cumulul de probe administrate la faza urmăririi penale, care au fost examinate în ședința de judecată, a conchis că inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați: *Dumbravanu Valeriu* în baza art. 287 alin.

(2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale și *Dumbrăveanu Vladimir* în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei stabilite să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani; cu încasarea prejudiciului moral în mod solidar de la *Dumbrăveanu Vladimir* și *Dumbrăveanu Valeriu* în beneficiul lui *Dolința Vasile* și *Ciudinov Dmitri*, a câte 5000 lei, pentru fiecare.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate împotriva sentinței, prin decizia din 20 aprilie 2022, a admis apelurile declarate de procuror și inculpații *Dumbrăveanu V.*, *Dumbrăveanu Vl.*, a casat parțial, din alte motive sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Dumbrăveanu Valeriu* a fost condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal la amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal și *Dumbrăveanu Vladimir* considerându-se condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la închisoare pe un termen de 4 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani. S-a încasat de la *Dumbrăveanu Valeriu* în beneficiul lui *Dolința Vasile* și *Ciudinov Dmitri* prejudiciul moral în mărime de 2000 lei, fiecăruia și de la *Dumbrăveanu Vladimir* în beneficiul lui *Dolința Vasile* și *Ciudinov Dmitri* prejudiciul moral în mărime de 3000 lei, fiecăruia. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

În circumstanțele expuse supra, Colegiul penal conchide că, instanța de apel reținând prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.25 din 12 august 2021 privind excluderea din norma penală prevăzută la art.287 Cod penal a cuvintelor „grosolan” și „cinism”, în partea descriptivă a deciziei, a constatat și descris fapta ca fiind dovedită în privința inculpaților, excluzând sintagmele nominalizate, totodată, a reținut neclar și divergent, precum că, “(...) *Dumbrăveanu Vladimir, la data de 13 aprilie 2015, aproximativ pe la orele 13⁰⁰, ... i-a aplicat lui Dolința Vasile câteva lovituri puternice în față ..., după care i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele pe diferite părți ale corpului.*

În continuarea acțiunilor criminale, Dumbrăveanu Vladimir s-a apropiat de Ciudinov Dmitri, pe care l-a lovit în față, doborându-l la pământ, după care i-a aplicat încă câteva lovituri puternice cu picioarele pe diferite părți ale corpului. ... Ciudinov Dmitri a fost lovit de către Dumbrăveanu Vladimir cu o furcă peste mâna stângă, după care luând de jos o bucată de plasă de pescuit i-a pus la gât lui Ciudinov Dmitri încercând să-l stranguleze.

(...) Dumbrăveanu Valeriu, la data de 13 aprilie 2015, aproximativ pe la orele 13³⁰, ... la îndemnul fratelui său, i-a aplicat lui Dolința Vasile câteva lovituri puternice cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului.

Acțiunile huliganice ale lui Dumbrăveanu Vladimir și Dumbrăveanu Valeriu,

prin care ei au încălcat insistent și demonstrativ regulile morale de conduită în societate, manifestate prin aplicarea asupra lui Dolință Vasile și Ciudinov Dmitri a acțiunilor violente, dând dovadă de neobrăzare, comportare batjocoritoare, înjosire a onoarei și demnității ultimilor, au continuat circa 15 minute.”

Prin urmare, Colegiul penal lărgit, atestă că, din conținutul descrierii circumstanțelor de fapt, reținute atât în rechizitoriu, cât și hotărârile contestate, nu se atestă delimitarea acțiunilor fiecărui inculpat separat, rolul și intenția unică în comiterea infracțiunii imputate acestora.

Mai mult, Colegiul penal lărgit, constată că, instanța de apel, deși a reținut calificativul „*de două sau mai multe persoane*”, aceasta într-o manieră vagă, și-a motivat soluția fără a înlătura neclaritățile și divergențele din învinuirea înaintată.

Or, în opinia apărării, *nu pot fi realizate unele și aceleași acțiuni a laturii obiective de către un subiect, apoi să fie imputabile altuia, prin unul și același mecanism de aplicare a violenței*, ceea ce denotă că instanța nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de părți, neindicând motivele, astfel nu a fost soluționat fondul apelului declarat de apărare.

Încadrarea juridică a faptei în rechizitoriu prezintă importanță deosebită, deoarece rolul lor este acela de a determina în final încadrarea juridică a faptei imputabilă inculpatului, atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul penal face trimitere la dispozițiile art.6§3 lit.a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „*acuzăției*” aduse persoanei deferite judecării.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

Pentru a statua asupra acestei concluzii, *Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.*

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că rechizitoriul, în sensul art. 296 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală și care trebuie să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu

indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei. Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune *ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă*, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile Legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă faptul că, împotriva sentinței instanței de fond au fost depuse trei apeluri, a procurorului, inculpaților Dumbravanu Valeriu, Dumbrăveanu Vladimir și cel suplimentar al inculpatului Dumbravanu Valeriu și avocatul acestuia Procopciuc Angela (f.d.136-143, vol.III), la date și sub numere diferite, iar instanța de apel, deși în partea descriptivă a deciziei se expune asupra acestor trei, în dispozitiv admite doar a acuzatorului de stat și a inculpaților, fără a se pronunța asupra celui declarat de Dumbravanu Valeriu și avocatul său.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, precum și a constatării clare a faptei comise și întrunirea elementelor infracțiunii de care inculpații au fost recunoscuți vinovați, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să expună aprecierea clară a acestora fără contradicții ce pot crea neclarități la analizarea unui observator obiectiv, or, odată ce instanța apreciază că unele probe demonstrează vinovăția inculpaților, este inadmisibilă concluzia ulterioară că aceeași probă este apreciată critic.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților precum și calificării faptei și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpații Dumbravanu Valeriu, Dumbrăveanu Vladimir și avocatul acestora Procopciuc Angela, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Dumbravanu Valeriu* și *Dumbrăveanu Vladimir* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată la 11 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Talpă Boris

Daguța Sergiu

Malanciuc Ion